

พ ร ะ ท ั พ พ ม ั ล ล บุ ต ร (๖)

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย กำลังของพระเสาะ ๕ ประการ คือ
ศรัทธา หิริ โอตตปปะ วิริยะ ปัญญา บรรดา กำลังของพระเสาะ
๕ ประการนี้ กำลังคือปัญญาเป็นเลิศ สิ่งที่เป็นเลิศ เป็นยอด
เป็นที่รวบรวมแห่งเรือนคือยอด ฉันทะ บรรดา กำลังของพระเสาะ
๕ ประการนี้ กำลังคือปัญญา ก็เป็นเลิศ เป็นยอด เป็นที่รวบรวม
ฉันทะเหมือนกัน ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เธอทั้งหลายพึงศึกษาว่า
พวกเราจักประกอบด้วยกำลัง คือศรัทธา หิริ โอตตปปะ วิริยะ
ปัญญา อันเป็นกำลังของพระเสาะ เธอทั้งหลายพึงศึกษาอย่าง
นี้เถ

พระเทพมัลลบุตร (๖)

๔๕๘

การเกิดมาของเราในแต่ละชาติ มีวัตถุประสงค์หลัก คือ ทำพระนิพพานให้แจ้งเพียงอย่างเดียวเท่านั้น หรืออย่างน้อยต้องสร้างบารมีกันให้ได้มากที่สุด สังสมความบริสุทธิ์กาย วาจา ใจ ให้เต็มที่ สังสมไปอย่างนี้เรื่อยๆ จนกระทั่งความบริสุทธิ์เต็มเปี่ยม เราก็จะหลุดพ้นจากการบังคับบัญชาของพญามาร มีอิสระ เป็นตัวของตัวเอง เพราะจุดสุดท้ายของทุกๆ ชีวิตในสังสารวัฏ คือ การเข้าสู่อายตณนิพพาน ดังนั้น ผู้มีปัญญาทั้งหลาย เมื่อเกิดมาในชาตินี้แล้ว จึงไม่มัวหมกมุ่นอยู่กับสิ่งไร้สาระ แต่จะมุ่งแสวงหาพระรัตนตรัยภายในตัว เป็นที่พึ่งที่ระลึกที่แท้จริง ที่มีอยู่ภายในตัวของพวกเราทุกๆ คน อันเป็นหนทางไปสู่พระนิพพาน

มีวาระแห่งพระบาลีที่ปรากฏใน สังฆตตสูตร ความว่า

“ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย กำลังของพระเสขะ ๕ ประการ คือ ศรัทธา หิริ โอตตปปะ วิริยะ ปัญญา บรรดา กำลังของพระเสขะ ๕ ประการนี้ กำลังคือปัญญาเป็นเลิศ สิ่งที่เป็นเลิศ เป็นยอด เป็นที่รวบรวมแห่งเรือนคือยอด ฉันทะ บรรดา กำลังของพระเสขะ ๕ ประการนี้ กำลังคือปัญญา ก็เป็นเลิศ เป็นยอด เป็นที่รวบรวม ฉันทะเหมือนกัน ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เธอทั้งหลายพึงศึกษาว่า พวกเราจักประกอบด้วยกำลัง คือ ศรัทธา หิริ โอตตปปะ วิริยะ ปัญญา อันเป็นกำลังของพระเสขะ เธอทั้งหลายพึงศึกษาอย่างนี้แล”

พระเทพมัลลบุตร (๖)

๔๕

พระเสาะ คือ ผู้ที่ยังต้องศึกษาในไตรสิกขา ได้แก่ ศีล สมาธิ ปัญญา จะต้องบำเพ็ญสิกขาทั้งสามให้บริบูรณ์ การจะบำเพ็ญไตรสิกขาให้บริบูรณ์บริบูรณ์ได้นั้น เบื้องต้นต้องประกอบด้วยศรัทธา หิริความละอายต่อบาป โอตตปปะความเกรงกลัวต่อผลของบาป วิริยะ ความเพียรที่จะตั้งใจละบาปอกุศล อีกทั้งบำเพ็ญกุศลที่เกิดขึ้นแล้ว ให้เจริญยิ่งขึ้นไป และสมบูรณ์ด้วยปัญญาอันบริสุทธิ ซึ่งเป็นไปเพื่อกำจัดอาสวกิเลส ให้สิ้นเชื้อไม่เหลือเศษ พระเสาะผู้ประกอบด้วยกำลังทั้ง ๕ ประการนี้ ย่อมจะเข้าถึงพระนิพพานได้อย่างแน่นอน พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงห่วงใยในภิกษุสงฆ์สาวกของพระองค์มาก จึงตรัสสอนเพื่อให้ตระหนักว่า ชีวิตที่จะก้าวไปสู่ความบริสุทธิบริบูรณ์ได้ อย่างน้อยต้องประกอบด้วยธรรมทั้ง ๕ ประการนี้ จึงจะมีกำลังมากพอที่จะเอาชนะกิเลสอาสวะภายในได้

*เมื่อตอนที่แล้วกล่าวถึงเรื่องราวการสร้างบารมีของพระเทพมัลลบุตร ว่าท่านได้บังเกิดในสมัยของพระกัลลสสัมมาสัมพุทธเจ้า โดยท่านพร้อมกับสหธรรมิกอีก ๖ รูป ตั้งใจมั่นเอาชีวิตเป็นเดิมพัน ขึ้นสู่ภูเขาศิขรินเพื่อปฏิบัติธรรม และทำกติกากันว่า หากไม่บรรลุคุณวิเศษ จะไม่ยอมฉันอาหาร เมื่อขึ้นถึงยอดเขาแล้ว

พระเทพมัลลบุตร (๖)

๕๐๐

ก็พลกัณฑ์ใดทั้ง เพื่อตัดทางสัญจร ใจจะได้ไม่วอกแวก มุ่งทำ
หยุดในหยุดอย่างเดียว

แต่ละรูปต่างแยกย้ายกันไปปฏิบัติธรรม เมื่อผ่านไปได้
๕ วัน พระเถระรูปที่หนึ่งก็สำเร็จเป็นพระอรหันต์ เหาะไปบิณฑบาต
ที่อุตตรกุรุทวีปด้วยฤทธานุภาพ และนำภัตตาหารมาแบ่งแก่
เพื่อนสหายที่เหลือ แต่ไม่มีรูปใดยอมฉัน เพราะต้องการจะ
บรรลุนิพพานให้ได้ และไม่ต้องการผิดกติกาที่วางไว้ร่วมกัน ครั้น
ล่วงถึงวันที่ ๗ พระเถระอีกรูปหนึ่ง ได้สำเร็จพระอนาคามีผล
ท่านก็เหาะไปบิณฑบาต นำอาหารมาแบ่งถวายพระเพื่อนที่ยัง
ไม่ได้บรรลุนิพพาน แต่เพื่อนๆ ก็ปฏิเสธ และได้มุ่งปฏิบัติธรรม
ทำใจหยุดใจนิ่งอย่างไม่ลดละ เพื่อจะทำพระนิพพานให้แจ้ง

ในที่สุด บั้นปลายชีวิตของท่านทั้ง ๗ รูปนี้ พระเถระผู้
สำเร็จเป็นพระอรหันต์ก็ดับขันธเข้าสู่พระนิพพาน พระเถระผู้
บรรลุนิพพานพระอนาคามีผล เมื่อมรณภาพแล้วไปเกิดในพรหมโลก
ชั้นสุทธาวาส ฝ่ายพระภิกษุ ๕ รูปที่เหลือ เมื่ออดอาหารอยู่
หลายวันก็มรณภาพ และไปบังเกิดในสวรรค์

จนกระทั่งเวลาผ่านไปหนึ่งพุทธันดร หนึ่งในนั้นได้กลับ
มาเกิดเป็นพระเจ้าปุกกุสาดิ อยู่ในเมืองตักสิลา รูปหนึ่งกลับมา
เกิดเป็นพระโสภณเถระ รูปหนึ่งกลับมาเกิดเป็นพระพาหิยะ อีก

พระทัตพมัลลบุตร (๖)

๕๐๑

รูปหนึ่งได้เกิดมาเป็นพระกุมารกัสสปเถระ ส่วนรูปสุดท้ายได้
มาเกิดเป็นพระทัตพมัลลบุตร ผู้เป็นโอรสของมัลลกษัตริย์ใน
แคว้นมัลละ แห่งเมืองกุสินารา นี่เป็นเรื่องราวของพระทัตพ-
มัลลบุตรเถระ ที่ท่านรับภาระหน้าที่ เป็นกัณฑ์เทศก์มาโดยลำดับ

วันหนึ่ง ท่านได้พิจารณาดูอายุสังขารว่า สมควรจะ
ปรินิพพานแล้ว จึงไปเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้า ซึ่งในขณะนั้นทรง
ประทับอยู่ที่เวฬุวันมหาวิหาร ใกล้พระนครราชคฤห์ เมื่อถวาย
บังคมแล้ว ก็กราบทูลลาเพื่อนิพพานว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ
เป็นเวลาสมควรต่อการปรินิพพานของข้าพระองค์แล้ว ข้า
พระองค์ขอทูลลาเข้าสู่พระนิพพาน พระเจ้าข้า”

พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงอนุญาตว่า “ดูก่อนทัตพะ เธอ
จงพิจารณาเวลาอันสมควรเถิด” เมื่อพระทัตพมัลลบุตรเถระ
ได้รับพุทธาณุญาตแล้ว ท่านลุกขึ้นจากอาสนะและถวายบังคม
พระผู้มีพระภาคเจ้า กระทำประทักษิณรอบพระพุทธรองค์ ๓ รอบ
แสดงความเคารพเป็นวาระสุดท้าย แล้วเหาะขึ้นไปสู่ท้องฟ้า
นั่งขัดสมาธิ เข้านิโรธสมาบัติ มีเตโชธาตุเป็นอาภรณ์ ครั้นออก
จากสมาบัติก็ดับขันธนิพพาน

ในขณะที่สรีระของท่านถูกไฟเผาไหม้อยู่ นั่น มีเหตุ
อัศจรรย์เกิดขึ้นคือ เถ้าและเขม่าไม่ปรากฏให้ใครเห็น เหมือน

พระเทพมงคลบุตร (๖)

๕๐๒

กับเจ้าของเนยใส หรือน้ำมันหอมที่ถูกไฟเผาไหม้ระเหยไป พระผู้มีพระภาคเจ้าถึงกับเปล่งพระอุทานขึ้นในขณะนั้นว่า

“รูปรกายได้สลายแล้ว สัญญาดับแล้ว เวทนาทั้งปวงเป็น ธรรมชาติเย็นแล้ว สังขารทั้งหลายสงบแล้ว วิญญาณก็ตั้งอยู่ ไม่ได้ คติของพระชีณาสพ ผู้สิ้นอาสวะ ปราศจากกิเลสที่หมักดอง อยู่ในสันดาน เป็นผู้หลุดพ้นแล้วโดยชอบ ข้ามเครื่องผูก คือกาม และโอฆะได้แล้ว ถึงซึ่งความสุขอันหาความหวนไหวมิได้ ไม่มี เพื่อจะบัญญัติ เหมือนคติแห่งไฟลุกลิงอยู่ในภาชนะสำริด”

จากเรื่องนี้ จะเห็นได้ว่า ยอดนักสร้างบารมีทั้งหลายใน กาลก่อน กว่าที่ท่านจะประสบความสำเร็จในชีวิตได้นั้น ต้องชิง ช่วงชีวิตในการสร้างบารมี เป็นผู้ที่ไม่ประมาทในขณะที่ผู้อื่น ประมาทอยู่ เป็นผู้ตื่นอยู่ในขณะที่ผู้อื่นหลับไหล การสร้างบารมี แบบชิงช่วงนี้เป็นสิ่งที่ทำได้ยากเพราะต้องอาศัยกำลังใจอันสูงยิ่ง ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้น อุปสรรคต้องพ่ายแพ้แก่ผู้มีความ เพียรเสมอ เหมือนความมืดในโลกนี้มีไม่เกิน ๑๒ ชั่วโมง เมื่อ ถึงชั่วโมงที่ ๑๓ ก็สว่างขึ้น เช่นเดียวกับความมืดในชีวิต ถ้า เราไม่ยอมแพ้ ความมืดนั้นจะอยู่กับเราไม่นาน ในไม่ช้าจะจาก เราไป ความสว่างก็จะบังเกิดขึ้น เมื่อความสว่างบังเกิดขึ้นแล้ว ย่อมสามารถพลิกผันชีวิตให้ประสบความสำเร็จยิ่งกว่าใครๆ ทั้งหมด สถานการณ์เป็นเพียงเครื่องวัดกำลังใจในการสร้าง

พระเทพมัลลบุตร (๖)

๕๐๓

บารมีของเราเท่านั้นเอง

ดังนั้น เราต้องรีบชิงช่วงเวลาในการสร้างบารมีให้ยิ่งๆ
ขึ้นไป โดยเฉพาะในพรรษาของการพบพระภายใน พระเห็นพระ
เณรเห็นพระ และโยมเห็นพระ จะเห็นพระธรรมกายภายในได้
ต้องทำให้ถูกหลักวิชา ทำใจของเราให้หยุดนิ่งที่ศูนย์กลางกาย
อย่างเบาสบาย สม่่าเสมอ ประกอบความเพียรอย่างแกร่งกล้า
เอาชีวิตเป็นเดิมพัน ถ้าทำถูกหลักวิชาได้อย่างนี้ เราจะต้อง
เข้าถึงพระธรรมกายภายในพรรษาอย่างแน่นอน ผั่งสำเร็จก็
ติดตัวเราไปในภพเบื้องหน้า ตลอดเส้นทางของการสร้างบารมี
เราจะพบแต่คำว่าสำเร็จ เป็นผู้มีชัยชนะไปทุกภพทุกชาติ
จนกว่าจะถึงที่สุดแห่งธรรม อย่าลืมหาเป้าหมายหลักตรงนี้ และให้
หมั่นปฏิบัติธรรมทุกๆ วัน ให้เข้าถึงพระธรรมกายภายในให้ได้
กันทุกคน

